

НАКАЗ

11.01.2025

№ 01

Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти у Грушківській гімназії

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок проведення моніторингу якості освіти у Грушківській гімназії (додаток). Затвердити моніторингову групу закладу у складі: Малярчук Л.В., Грибовської-Поліщук В.В., Жуківської М.В., Тикуцької Т.О., Зінькевич Л.П., Гаращук Н.М.
2. Цей наказ набирає чинності з дня його підписання.
3. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор гімназії _____ Людмила МАЛЯРЧУК

З наказом ознайомлені:

_____ Вікторія ГРИБОВСЬКА-ПОЛІЩУК _____ Марія ЖУКІВСЬКА

_____ Тетяна ТИКУЦЬКА _____ Лідія ЗІНЬКЕВИЧ

Порядок проведення моніторингу якості освіти у Грушківській гімназії

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає механізм підготовки та проведення моніторингу якості освіти та освітньої діяльності (далі - моніторинг) у Грушківській гімназії (далі - заклад освіти).

1.2. Даний Порядок регламентує процедуру і форми проведення контролю якості освітнього процесу на рівні школи у вигляді моніторингу у Грушківській гімназії (далі – моніторинг).

1.3. Нормативно-правовою основою моніторингу оцінки якості освітнього процесу є Конституція України, закони України “Про освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, інші нормативно–правові акти в галузі освіти, Статут та Стратегія розвитку закладу.

1.4. Цей Порядок спрямований на підвищення якості освіти, активізацію та удосконалення діяльності закладу.

1.5. Внутрішній моніторинг діяльності є складовою частиною системи освітнього моніторингу, яка передбачає збирання (первинні дані), оброблення (аналіз і оцінка якості освіти), зберігання (формування і ведення бази даних) та розповсюдження інформації про стан освіти (адресне забезпечення користувачів статистичною й аналітичною інформацією), прогнозування на підставі об’єктивних даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг закладом та ефективності функціонування освітнього процесу в цілому, формування завдань, тестів іншого інструментарію для оцінки якості освітнього процесу з методичними рекомендаціями.

1.6. Під контролем у вигляді моніторингу розуміється діагностичний контроль, у результаті якого вивчаються умови, процес, результати освітньої діяльності з метою виявлення їх відповідності законодавчим, нормативно-правовим, інструктивно-методичним документам про освіту.

1.7. Моніторингові дослідження проводяться робочою й моніторинговою групами.

1.8. Положення поширюється на усіх працівників школи та учасників освітнього процесу.

II. Мета проведення моніторингу

Мета внутрішньошкільного моніторингу:

- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентоспроможності закладу освіти;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу: виявлення і підтримка обдарованих учнів, підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти й форм організації освітнього процесу;
- активізація роботи адміністрації і педагогічного колективу закладу освіти, вироблення навичок контрольно-аналітичної діяльності, самооцінки та саморегуляції;
- удосконалення управління закладом, вироблення і корегування управлінських рішень, планування і прогнозування розвитку закладу освіти.

III. Об’єкти внутрішньошкільного моніторингу

Освітнє середовище та управлінська діяльність:

- здоров’язберігаючий аспект, безпека життєдіяльності, охорона праці;
- ресурсне забезпечення (фінансове, матеріально-технічне, санітарно-гігієнічне);

- навчально-методичне забезпечення (освітні програми; використовувані підручники, посібники та інша навчальна література);
- кадрове забезпечення;
- інформаційне забезпечення;
- академічна доброчесність.

Освітній процес (педагогічні працівники та здобувачі освіти):

- планування освітнього процесу;
- зміст освітньої діяльності;
- впровадження освітніх інновацій;
- розвиток професійної компетентності педагогів;
- аналіз стартового, проміжного та підсумкового контролю за рівнем навчальних досягнень учнів;
- робота з обдарованими дітьми;
- соціально-психологічний супровід освітнього процесу;
- участь батьків, громадськості в освітньому процесі.

IV. Суб'єкти, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу

Участь у підготовці та проведенні моніторингу беруть:

- суб'єкти, які проводять моніторинг (робоча та моніторингова групи школи);
- суб'єкти, які здійснюють науково-методологічний супровід моніторингу;
- суб'єкти, які залучаються до опитування, спостереження або виконання письмових робіт (завдань) моніторингу на етапі проведення дослідження (далі – учасники дослідження).

Суб'єктами моніторингу виступають:

- робоча і моніторингова групи,
- адміністрація школи,
- органи учнівського самоврядування,
- батьківська громадськість.

Ініціаторами моніторингу є адміністрація закладу.

Суб'єктами, які здійснюють науково-методологічний супровід моніторингу, виступають:

- методична рада,
- адміністрація закладу.

Учасниками дослідження є:

- здобувачі освіти закладу;
- педагогічні працівники;
- батьки, інші законні представники здобувачів освіти.

V. Форми та методи моніторингу

Форми проведення моніторингу:

- безпосереднє одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- опосередковане одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).

Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно. Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.

VI. Процедура підготовки та проведення моніторингу

- 6.1. Робочою групою розробляється Програма моніторингу (далі – Програма). Програма оприлюднюється у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (за його наявності).
- 6.2. У Програмі визначаються мета і завдання, суб'єкти, об'єкт(и), форми та методи, індикатори, умови (у тому числі місце проведення), процедури проведення відповідного моніторингу, порядок визначення результатів моніторингу, строки та форми узагальнення результатів моніторингу, а також оприлюднення результатів моніторингу (інформування про них). До Програми додається графік проведення моніторингу.
- 6.3. Моніторинг проводиться в терміни, зазначені у Програмі. При визначенні термінів проведення моніторингу суб'єкт моніторингу враховує можливі ризики, пов'язані з надмірним навантаженням на здобувачів освіти та педагогічних працівників внаслідок збігу кількох контрольних-вимірювальних заходів (зовнішнє незалежне оцінювання, державна підсумкова атестація тощо).
- 6.4. Моніторинг проводиться державною мовою.
- 6.5. Проведення моніторингових досліджень здійснюється у 3 етапи:
I етап – підготовчий, передбачає постановку мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію.
II етап – практичний: збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань, відвідування уроків, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів.
III етап – аналітичний: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.
- 6.6. При проведенні моніторингу перелік учасників дослідження (із зазначенням категорій учасників освітнього процесу та їх чисельності) оприлюднюється не пізніше, ніж за десять днів до початку його проведення, у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (у разі потреби).
- 6.7. При проведенні моніторингу адміністрація школи створює належні умови для його проведення, зокрема надає необхідні приміщення, матеріально-технічні ресурси, забезпечує відповідне пристосування для осіб з особливими освітніми потребами (у разі необхідності), вносять зміни у графік освітнього процесу.
- 6.8. Загальне керівництво та контроль щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію школи.
- 6.9. Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на голову методичної ради школи.
- 6.10. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється методичною радою школи.
- 6.11. Моніторингові дослідження вчитель координує та узгоджує з керівником моніторингової групи, головою методичної ради, адміністрацією школи.
- 6.12. Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки апробовані технології (інструментарії).
- 6.13. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Порядку протягом всієї своєї діяльності.
- 6.14. Керівник моніторингової групи несе відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу на рівні своєї спільноти.
- 6.15. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за формою, затвердженою методичною радою та погодженою спільнотою вчителів. Узагальнення моніторингових досліджень на рівні ліцею проводить методична рада.
- 6.16. Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводиться щороку на засіданнях фокус - груп, методичної та педагогічної рад школи.
- 6.17. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові – протягом навчання учнів, з якими проводився моніторинг.
- 6.18. Підсумки моніторингу підбиваються двічі на рік (за результатами I семестру, навчального року). Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах. Дані моніторингу можуть

використовуватись для обговорення на засіданнях фокус - груп, нарадах при директору, засіданнях методичної ради школи, педрадах. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

6.19. Моніторингові дослідження можуть проводитися з учнями, педагогічними працівниками школи, за згодою батьків та громадськості.

6.21. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.

VII. Функціональні обов'язки учасників моніторингу школи

Керівництво школи:

- розробляє і втілює внутрішньошкільну систему моніторингу якості освіти і виховання;
- установлює і затверджує порядок, періодичність проведення моніторингових досліджень;
- визначає шляхи подальшого розвитку школи.

Робоча група:

- планує, розробляє Програму (формулює проблеми, що досліджуватимуться; визначає мету та завдання моніторингу; розраховує і формує вибірки, визначає критерії і показники оцінювання результатів дослідження тощо);
- ініціює дослідження;
- координує, проводить моніторингові дослідження.

Моніторингова група:

- збирає інформацію;
- вивчає інформацію;
- аналізує результати моніторингу;
- узагальнює результати моніторингу;
- веде облік результатів моніторингу;
- оприлюднює результати моніторингу на сайті;
- розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.

Класний керівник:

- проводить контроль за результатами навчальної діяльності кожного здобувача освіти;
- своєчасно повідомляє батьків про результати підсумків;
- своєчасно подає інформацію для проведення моніторингу.

Учитель:

- визначає й аналізує рівень навчальних досягнень учнів з предметів за результатами тестування, контрольних зрізів, підсумків за семестри, навчальний рік;
- визначає шляхи підвищення навчальних досягнень учнів;
- своєчасно подає інформацію для проведення моніторингу.

VIII. Права та обов'язки учасників моніторингового дослідження

8.1. Участь учасників освітнього процесу з числа батьківської громадськості у внутрішньому моніторингу якості освіти є добровільною.

8.2. Учасники дослідження повинні:

- дотримуватися вимог проведення моніторингу, про які вони були поінформовані;
- виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
- виконувати завдання, оформляти виконану роботу згідно з правилами, визначеними в інструкції до неї;
- після завершення часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), повернути матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
- дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності; виконувати роботу (завдання) на робочому місці, визначеному суб'єктом моніторингу.

8.3. Учасникам дослідження, які залучені до проведення моніторингу, забороняється:

- приносити до місця проведення моніторингу небезпечні предмети і речовини, що становлять загрозу для життя і здоров'я людини;
- заважати іншим учасникам дослідження виконувати письмову роботу (завдання);

- спілкуватися в будь-якій формі з іншими учасниками моніторингу протягом часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), якщо інше не передбачено Програмою;
- псувати майно закладу освіти чи майно осіб, які перебувають у цьому приміщенні;
- виносити за межі місця проведення моніторингу матеріали моніторингу (якщо процедурою моніторингу, визначеною в Програмі, передбачено збереження конфіденційності матеріалів моніторингу);

8.4. У разі порушення учасником вимог проведення зовнішнього моніторингу, внаслідок чого може бути поставлено під сумнів надійність результатів моніторингу, учасник не допускається до проведення моніторингу або його видаляють з місця проведення моніторингу. Якщо порушення виявлено під час або після проведення моніторингу, робота учасника вилучають з розгляду суб'єктом моніторингу.

IX. Принципи, види та засоби моніторингу

Принципи, на яких повинен базуватися внутрішньошкільний моніторинг:

- гуманістична спрямованість – створення обстановки доброзичливості, довіри, поваги до особистості, неможливості використання результатів досліджень для застосування будь-яких упереджених дій до учасників освітнього процесу;
- об'єктивність – уникнення суб'єктивних оцінок, створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу;
- системність – комплексний підхід до вивчення різних аспектів життя закладу освіти, опрацювання та аналіз результатів досліджень;
- валідність – відповідність пропонованих контрольних завдань змісту навчальної програми, чіткість критеріїв виміру і оцінки, дотримання визначених процедур проведення та опрацювання результатів;
- надійність результатів, що означає можливість підтвердження позитивних і негативних результатів різними способами контролю; шляхом повторного контролю, який проводять інші особи;
 - врахування психолого-педагогічних особливостей шляхом диференціації контрольних та діагностичних завдань;
 - рефлексія, що проявляється в аналізі та оцінці отриманих результатів на всіх рівнях управління, здійсненні самоаналізу і самооцінки.

Види внутрішньошкільного моніторингу:

- за цілями проведення:
- інформаційний (регулярний збір інформації на визначені теми з різних джерел, зокрема, із законодавчих актів, положень, наказів, методичних видань, класних журналів, сайтів освітніх установ та громадських організацій, що дозволяє скорегувати програму розвитку закладу освіти, навчальні плани);
- діагностичний моніторинг (збирання та узагальнення інформації за певними показниками з метою вивчення конкретних освітніх проблем (визначення рівня навченості учнів конкретної вікової групи, вимірювання рівня сформованості конкретних компетентностей, особистісного розвитку учнів, готовності школи до профільного навчання тощо).
- управлінський (відстеження й оцінка ефективності, наслідків і вторинних ефектів прийнятих рішень, розроблених програм).

За засобами, що використовуються:

- педагогічний (дидактичний, освітній, виховний) (вивчення рівня навченості та якості виховання учнів, якості змісту освіти, якості викладання, умов, що забезпечують можливості навчання, виховання та самовиховання особистості);
- психологічний (вивчення пізнавальної сфери, емоційної рівноваги, моральних якостей особистості);
- ресурсний (визначення обсягів та якості забезпечення закладу освіти матеріально-технічними, фінансовими, науково-методичними та іншими ресурсами);
- кадровий (вивчення якості педагогічного складу школи, процесу та результатів підвищення кваліфікації ними);
- управлінський (оцінювання якості та ефективності управління школою).

X. Рекомендовані напрями моніторингових досліджень

A. Загальний рівень:

- моніторинг рівня навченості здобувачів освіти різних вікових груп;
- моніторинг стану викладання предметів інваріантної складової навчального плану;
- моніторинг впровадження освітніх інновацій.

Б. Локальний рівень:

- моніторинг адаптаційних процесів здобувачів освіти 1 класу до умов навчання в школі.

В. Індивідуальний рівень:

- моніторинг професійної педагогічної компетентності вчителя (атестація);
- моніторинг розвитку пізнавальної сфери та особистісного розвитку здобувачів освіти.

XI. Обов'язкові для школи компоненти бази даних моніторингових досліджень

- Загальні відомості про школу (дата заснування, форма власності, юридична адреса, телефон, електронна адреса, мова навчання, відомості про атестацію).
 - Матеріально-технічна база школи (кількість навчальних приміщень, забезпечення технічними засобами навчання, забезпечення комп'ютерною технікою, забезпечення електронними засобами освітнього призначення).
 - Кадрове забезпечення закладу освіти (кількісний склад педагогічних працівників, освітньо-кваліфікаційний рівень, розподіл за віком, за педагогічним стажем, кваліфікаційними категоріями, аналіз руху кадрів, результати атестації педагогічних кадрів).
 - Контингент здобувачів освіти (мережа класів, віковий склад, рух учнів).
 - Результативність освітнього процесу (динаміка навчальних досягнень здобувачів освіти у розрізі класів та предметів, результати ДПА 4 класу, результати участі учнів школи в олімпіадах, турнірах, конкурсах, спортивних змаганнях).
 - Методична робота, вдосконалення професійної педагогічної майстерності вчителя (аналіз підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, аналіз їхньої участі у методичній роботі, конференціях, семінарах, майстер-класах).
 - Охорона життя та безпека життєдіяльності (динаміка наявних випадків травмування дітей під час освітнього процесу та в позаурочний час, стан наявних травмувань серед педагогів).
 - Робота соціально-психологічної служби (адаптація учнів 1 класу до навчання в школі, процес психологічного становлення здобувачів освіти під час навчання в школі).
 - Робота з батьками та громадськістю (склад сімей учнів, соціальний статус).

XII. Звітність про результати внутрішньошкільного моніторингу та періодичність його проведення у школі

- Інформація про кадрове забезпечення закладу освіти (вересень).
- Інформація про контингент учнів (вересень).
- Інформація про матеріально-технічну базу школи (вересень).
- Інформація про рівень навченості учнів школи за результатами навчання у I, II семестрах та за рік (січень, червень).
- Інформація про рівень навченості здобувачів освіти школи за результатами навчання у I, II семестрі та за рік у розрізі навчальних предметів (січень, червень).
- Інформація про результати моніторингу професійної компетентності вчителя (січень, лютий).
- Інформація про динаміку навчальних досягнень учнів у розрізі нульового, контрольного та підсумкового заміру знань із предметів навчального плану (вересень, грудень, травень).
- Інформація про результати моніторингу стану викладання предмету (предметів) інваріантної складової навчального плану (червень).
- Інформація про результати участі учнів школи у турнірах, конкурсах тощо (грудень-квітень).

XIII. Нормативно-правове забезпечення внутрішньошкільного моніторингу

- Інструкції про проведення моніторингу на підставі обраних критеріїв та показників оцінювання.
- Форми інформаційних бланків, види комп'ютерних програм для внесення і обробки даних.

XIV. Рекомендовані технології та інструментарій моніторингу рівня навченості здобувачів освіти

Мета. Підвищення рівня навчальних досягнень учнів шляхом їх постійного вивчення, аналізу результатів та цілеспрямованого коригування.

Завдання моніторингу:

- дослідження якості знань здобувачів освіти та їх відповідність Державному стандарту початкової освіти;
- виявлення та аналіз чинників, що впливають на рівень успішності здобувачів освіти;
- підтримка мотивації навчання;
- виявлення обдарованих здобувачів освіти, підтримка їх інтелектуального розвитку;
- нагромадження даних для порівняльного аналізу діяльності здобувачів освіти та класних колективів;
- дотримання вчителями вимог до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів інваріантної складової навчального плану;
- прогнозування на основі отриманих даних тенденцій розвитку закладу.

Прогнозовані результати:

1. Отримання об'єктивної інформації про якість знань здобувачів освіти з базових дисциплін у закладі в цілому, окремих класів та кожного учня.
2. Коригування освітнього процесу та його методичного забезпечення на основі результатів досліджень.
3. Упровадження тестових технологій проведення підсумкового контролю знань у закладі загальної середньої освіти.

Об'єкт моніторингу. Рівень навчальних досягнень учнів із предметів інваріантної частини навчального плану.

Предмет: динаміка зміни рівнів навченості протягом кількох етапів моніторингових досліджень.

Напрямки моніторингу:

- моніторинг результативності навчання;
- предметний моніторинг;
- дослідження результативності участі учнів у турнірах, конкурсах тощо;

Інструментарій моніторингу:

- діагностичні контрольні роботи;
- результати оцінювання;
- статистична документація;
- спостереження;
- анкетування;
- інтерв'ю;
- кваліметричні таблиці.

При визначенні навчальних досягнень здобувачів освіти аналізу підлягають:

- характеристика відповіді учня (елементарна, фрагментарна, неповна, логічна, доказова, обґрунтована, творча);
- якість знань (правильність, повнота, осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність);
- ступінь сформованості загальнонавчальних (навчально-організаційні, навчально-інтелектуальні, навчально-інформаційні, навчально-комунікативні) і предметних умінь та навичок;
- рівень оволодіння розумовими операціями (вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки тощо);
- ступінь самостійності учнів у навчальній діяльності;

- досвід творчої діяльності (вміння виявляти та розв'язувати проблеми, формувати гіпотези);
- самостійність оціночних суджень.

Цей Порядок може підлягати доповненню або змінам за рішенням методичної ради школи.